Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:o 43. 20 Okt. | **Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet.** | **15 årg.** 1898.

Guds helighet och härlighet.

Text: Es. 6: 1—13.

Ingen tanke kan fatta, ingen tunga kan tolka Guds oändliga majestät och härlighet. Vi ana, att han, som uppenbarar så mycken härlighet i sina verk, själf är öfvermåttan härlig. Människan kan ju också uppenbara den förmåga, konst och visdom, som bor i hennes inre. Men liksom vi önska närmare lära känna den, som utfört något stort och ädelt, så känna vi ock något af den längtan, som en gång Moses hade, då han bad: Låt mig se din härlighet!

Denna längtan fanns säkerligen hos Esaias, då han en dag gick in i templet. Då lyses plötsligt templet upp af en underbar glans, och profeten får se en syn. Herren satt där på en tron, som skimrade af öfverjordisk klarhet, den var hvit såsom en sinnebild af den fullkomligaste renhet. Herren omgafs af änglaskaror, hvilka sjöngo hans lof. Närmast tronen stodo ett slags änglar, som hade sex vingar. Deras ansikten voro betäckta med ett par af vingarne, likasom de kände i Guds närhet sin egen svaghet och vanmakt, och den ene ropade till den andre: "Helig, helig, helig är Herren Zebaot. Hela jorden är full af hans härlighet." Så stark var denna änglakör, så mäktigt tonade dess lofsånger, att trösklarnes mäktiga grundvalar skakades af dånet, och från det jordiska templet höjde sig änglasånger såsom gensvar till lofsångerna i himmelen.

Denna uppenbarelse gjorde ett mäktigt intryck på profetens sinne. Han kände sig djupare än någonsin öfverbevisad om sin egen syndfullhet, därför kom ur hans hjärta denna klagan: "Ve mig, jag är förlorad, emedan jag är en man med orena läppar!" Och huru kom det sig, att han just nu såg och förnam detta? Jo, i ljuset af Guds helighet såg han det, liksom solskenet uppenbarar dammet, som finnes i ett rum.

Mina älskade, det är Guds vilja, att äfven vi skola få ett sådant intryck af Guds helighet. Fastän förödmjukande för oss, är denna upptäckt af vår synd och ovärdighet det första steget till räddning. Om icke Guds helighet gör synden för oss förskräckande, så skall aldrig hans barmhärtighet blifva känd och erfaren.

Esaias, som fått ett djupt intryck af Guds helighet, fick äfven känna dyrbarheten af Guds barmhärtighet. En af seraferna rörde vid hans läppar med ett kol, hvilket han tagit från altaret, och sade: "Si, detta har rört vid dina läppar, och din skuld är viken från dig, och din synd är försonad." Detta trösteord förbytte hans ve i tacksägelse och jubel. Nu behöfde han ej klaga: "Jag är förlorad, ty jag har sett Herren Zebaot", utan han kunde i stället med Jakob säga: "Jag har sett Gud under ansiktet, och min själ är frälst. "Han kunde nu visserligen såsom förut se sin synd, men utan att därför bäfva, emedan han visste, att skulden var tagen ifrån honom. Han förstod redan då ljufligheten af de orden, som han sedan fick förkunna: "*Näpsten låg på honom, på det att vi skulle hafva frid!*" Han kunde sjunga i hoppet om den kommande frälsaren:

"Förlossningen är vunnen,
Guds son af evighet
Af Fadern är upprunnen
Till världens salighet!"

Fr. E.

Det första offret.

"Stiger du inte upp i dag, mamma?" frågade lilla Nanny, då hon kom in i sängkammaren, som var ödslig och sparsamt möblerad men likväl visade spår af att fordom hafva varit ett prydligt rum.

"Nej, min lilla flicka", svarade modern och lyfte med stor ansträngning hufvudet från kudden.

"Hvarför det?" frågade den lilla och spärrade upp sina stora, blåa ögon.

"För att jag inte mår väl".

Nanny sade ingenting mer utan gick och satte sig på en pall i fönsterfördjupningen. Hon tog sin vackra, nya docka i knät, betraktade henne kärleksfullt och började att långsamt kläda af henne. Sidenklädningen, den fjäderprydda hatten och de lackerade skorna lades åt sidan, och hon klädde dockan i stället i en urblekt bomullsklädning, som saknade en ärm. Därpå kysste hon dockan, och en stor tår föll ned på Lillis kalla panna.

I den lilla flickans hufvud hade försiggått ett allvarligt öfvervägande. Hon hade kommit att tänka på, att dockans sidenklädning stod i strid med den torftiga omgifningen, och att det icke passade sig för Lilli att vara klädd i skär klädning, när modern var så sjuk.

Nanny förblef sittande med dockan i sitt knä. Hon gömde ansiktet bakom gardinen och grät tyst. Doktorn såg henne icke, när han kom för att besöka den sjuka, men hon hörde hans

djupa röst säga: "kraftig föda — kött och buljong".

Den sjuka suckade djupt, och denna suck, som liknade en klagan, kom Nanny att kväfva en snyftning, där hon satt med ansiktet gömdt i dockans yfviga hår.

Snart blef allt tyst igen, och den lilla flickan tittade fram från sitt gömställe. Då hon såg, att hennes mamma somnat, gick hon fram till sängen, reste sig upp på tåspetsarne och betraktade sorgset det bleka, magra ansiktet, som hvilade på kudden.

"Kött och buljong", mumlade hon för sig själf.

Därpå gick hon mycket tyst tillbaka igen till sin vrå, klädde åter på dockan hennes högtidsdräkt, kysste henne och tryckte henne kärleksfullt intill sig, lindade därpå in henne i en stor duk och gick ut ur rummet.

* * *

Nanny gick långsamt och dröjande upp för trappan i huset midt emot. Man kunde se, att en stor sorg tryckte hennes hjärta.

Hon ringde på i andra våningen. En liten hvitklädd flicka öppnade för henne.

"Det var rätt, Nanny, kom och lek med mig litet", utropade denna förnöjd, tog sin lilla väninna vid handen och förde henne in i ett prydligt hvardagsrum. Men hvarken Adas eller hennes mammas vänlighet kunde aflocka den lilla munnen ett leende.

"Kom nu, så ska vi leka!" ropade Ada.

"Det är inte därför jag kommit hit", svarade Nanny och böjde förlägen sitt hufvud.

"Hvad ville du då?" frågade frun leende.

Den lilla svarade icke utan började med darrande händer veckla upp halsduken och visa fram sitt skatt.

"O, mamma?" ropade Ada, "det är den där dockan, som kan gråta, och som jag tycker så mycket om."

"Vill du ha den?" frågade Nanny beslutsamt.

"Om jag vill! — Men det är ju din, och mamma tycker inte om, att jag tar emot gåfvor".

"Vi kan ju byta", föreslog Nanny.

"Med hvad då? Med hästen, som kan springa af sig själf?"

"Nej."

"Med min båt?"

"Nej."

"Med dock-köket?"

"Inte det heller."

"Med pajasen?"

"Nej, nej."

Ada började nu blifva otålig, och Nannys läppar darrade.

Adas mamma drog Nanny intill sig och frågade vänligt: "Hvad är det då, som du vill hafva i utbyte?"

"Den där silfverslanten, som Ada visade mig i går."

Fru Brun såg allvarsam ut och tänkte just fråga henne, om hon redan blifvit girig, då Nanny började snyfta:

"Mamma är så sjuk, och doktorn säger, att hon skall ha buljong och kött att äta."

Nu förstod fru Brun sammanhanget och kysste kärleksfullt den lilla flickan, som var så liten och ändå var villig att af kärlek till sin mamma lämna ett så stort offer.

Från denna dag saknade den sjuka intet, och under den goda fru Bruns vård tillfrisknade hon snart fullkomligt. Med hjärtat fullt af glädje och tacksamhet omfamnade hon ofta sin lilla flicka, som nu bad om blott en enda sak — att hon också ville kyssa hennes älskade Lilli.

Vid hafvet.

Med teckning.

Nu glittrar frost på insjövik,
Nu tystnar bäckarnas musik,
Och kyligt vinden susar.
Blott hafvet, som i djupa drag
Drack sol i sunnen sommardag,
Med otämd styrka brusar.

VID HAFVET.

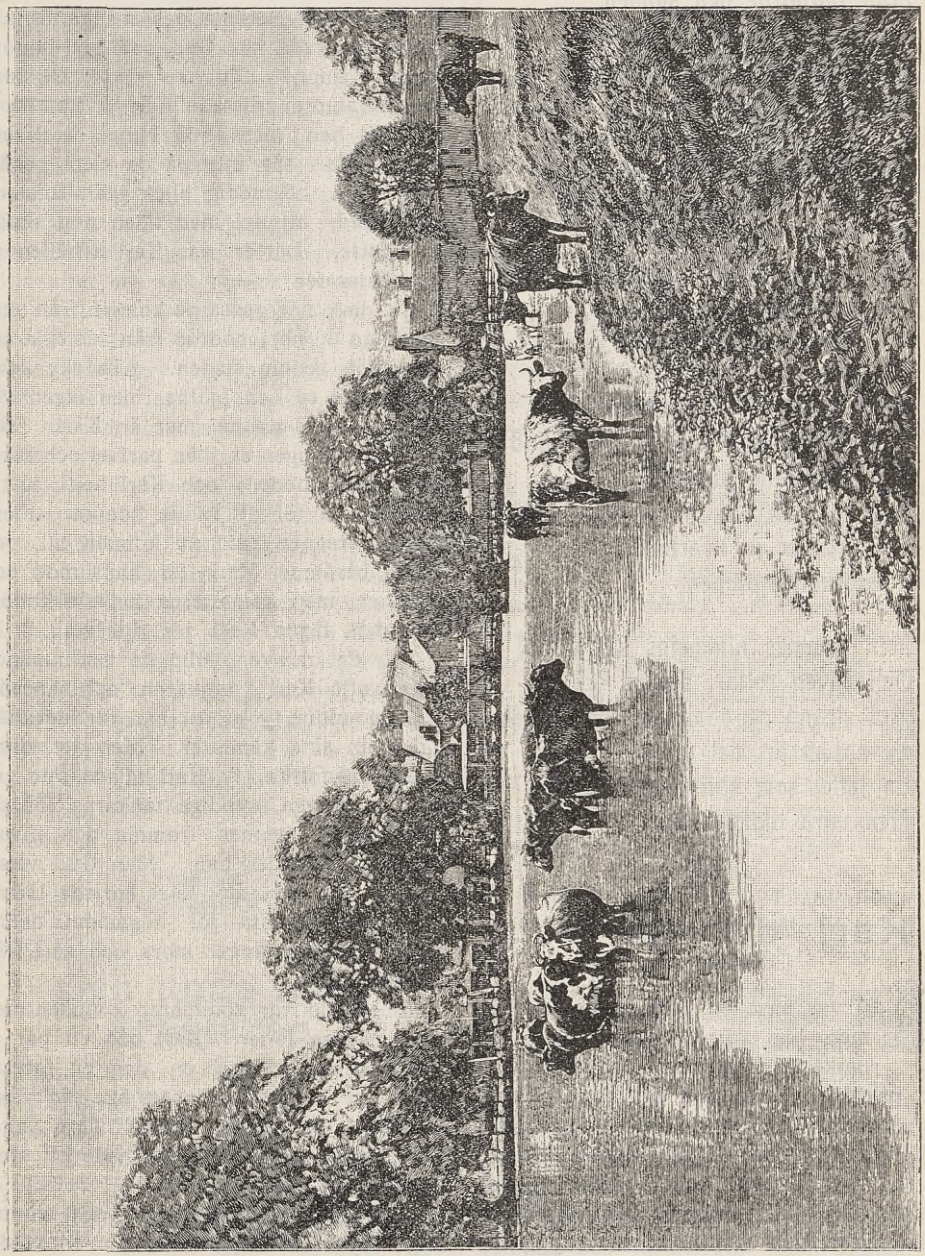

Till berättelsen KARL "DEN DJÄRFVE".

När nordan kommer, isigt kall,
Han möter ljumt ett böljesvall
Från fjärdarne och sunden.
I soligt skydd än rosen står,
Och vildvinsrankans röda snår
Förskönar klippegrunden.

Men Ruth och Margit gärna gå
Från solig, klippomhägnad vrå
Dit ut till vida fjärden.
Där vinkar vågen, blank och fri,
Sin julle gladt de stiga i
Och pröfva käcke färden.

Visst darrar liten Ruth ibland,
Men Margit styr med kraftig hand
Den segelvana slupen.
Nog vet hon väl, hvart kosan bär,
Hon känner ju hvartenda skär
I välbekanta djupen.

Men gömmes himmelns klara blå,
Och vågen rullar, dystert grå,
Mot strand de vända stäfven;
Ty hafvet är, det veta de,
En jätte, som kan fagert le,
Men vara hjärtlös äfven.

Aster.

Karl "den djärfve".

Med teckning.

Karl var bara en skolgosse på tolf år, men han var i alla fall en duktig pojke. Aldrig hade han ännu haft en bakläxa, fastän han gått fem år i skolan, aldrig behöfde en förmaning ställas till honom att gå, stå eller sitta ordentligt. Artig var han och kunde bocka sig och hälsa mera sirligt än sina jämnåriga. När därtill kom, att han alltid var snygg och ren, så må ingen undra på, att han var afhållen af läraren och af alla mammor, som hade bråkiga bullerbasar till söner.

Det bästa af allt var likväl, att han själf inte tyckte sig vara någon märkvärdig gosse alls. När kamraterna fingo gå hem med bakläxa och många förmaningar, tackade han Gud, som gett honom ett godt minne. Ty han visste, att flera af kamraterna arbetade fullt ut lika mycket som han, men ändå kunde de ej sina läxor. Han såg inte på de klent begåfvade med högmodig blick utan tröstade dem med, att det med tiden nog skulle gå bättre. Därför var Karl afhållen af sina kamrater.

En dag, när gossarne kommo från skolan fingo de höra nödrop från den lilla ån, som flöt genom staden. Alla skyndade till för att se och hjälpa, men ingen vågade sig ut i vattnet mer än Karl. Därute låg nämligen en liten parfvel och kämpade med döden, och Karl hann just i rätt tid ut för att rädda honom. Flera äldre personer hade nu kommit till, och dessa berömde Karl för hans mod och djärfhet, men kamraterna kallade honom från den dagen Karl den djärfve.

Hur det nu var, föllo de berömmande orden ofta Karl i tankarna, och han började stundom tycka, att han var litet duktigare än sina kamrater. Men det visste ingen människa, ty Karl talade inte ens om de stygga, syndiga tankarna för sin mor. Inför hennes fromma och allvarliga ögon blygdes han. Men Gud visste i alla fall om att Karl började lämna rum i sitt hjärta för högmodet, denna synd, som utestänger stora och små från himmelriket.

Emellertid var sommaren kommen med sina härliga ferier. Karl och ett par af kamraterna företogo en dag en fotvandring ut åt landet för att öka sin växtsamling. De skulle stanna några dagar hos Karls morbror, som hade ett stort landtbruk.

Just som gossarne glada och muntra fingo byn i sikte, mötte dem en väldig skara brokiga kor, och i spetsen för dessa gick en tjockhalsad tjur med väldiga horn i pannan. Han såg fasligt ond ut, den

tjuren, och gossarnes hjärtan började bulta i kroppen på dem. Men när den väldiga besten sänkte hufvudet mot marken och lät höra ett hest bölande, då bleknade de. Vägen var spärrad, och det fanns ingen annan utväg än att störta öfver den grunda insjöviken för att söka räddning på andra stranden. Karl är först i spetsen och springer, så att vattnet yr om honom, och de andra två följa efter. Kossorna tyckte visst, att det var lustiga gossar, som sprungo i dammen med kläderna på. De följa efter ett godt stycke och se dumma och nyfikna ut på samma gång. Men den stora tjuren står kvar midt på landsvägen. Han bryr sin inte om att springa efter de små fega stackarne, och för resten var han inte så farlig, som gossarne inbillat sig.

Emellertid tyckte Karls morbror, att hans systerson inte alls förtjänade namnet, "den djärfve". Han skämtade litet med de "rädda stadsbarnen" och lät dem förstå, att kossor och tjurar inte alltid äro så farliga, som de se ut. Men Karl ville aldrig mer höra talas om, att han var "den djärfve". Han blygdes och skämdes öfver sitt högmod samt bad Gud om förlåtelse.

Och det är det bästa han och hvarje högmodigt barn kan göra.

J. B. G.

Den unge grufarbetaren.

(Forts. fr. föreg. n:r).

Äfven Ursula tycktes vara mycket lycklig. Hennes besök hos den lilla grefvinnan på slottet voro henne en källa till ständig glädje, och under hennes inflytande lärde sig Terèse teckenspråket hastigt och lätt. Grefvens fröjd var stor, och han öfverhopade lilla Ursula med välgärningar. Visserligen saknade hennes far hennes behagliga sällskap, men han var i alla fall tacksam för grefvens vänlighet mot hans lilla dotter.

* * *

Vi vilja för en gång följa bröderna på deras dagsarbete i grufvan. Man hissades ner genom en lång, ganska trång öppning, som mynnade ut i ett mycket vidsträckt schakt. Detta schakt var utan tvifvel många hundra år gammalt och sades hafva först bearbetats af romarne, som i forna tider arbetat i bergverken vid Schemnitz. Från detta schakt löpte otaliga gångar i alla riktningar, och där bröts silfvermalmen stycke efter stycke ut ur berget.

Grufarbetarne hissades ner tre eller fyra i sender, sedan spriddes de i de olika gångarne, till dess de kommo hvar och en till sitt schakt. Där arbetade de då antingen med hammaren eller sprängde de loss malmen. Detta var också Mikaels sysselsättning.

En dag, när Mikael arbetade alldeles ensam i ett schakt, gaf hans hammare ifrån sig ett mera ihåligt ljud. Han slog åter ett kraftigt slag mot klippväggen, och då lossnade en sten och föll ned framför hans fötter. Mikael såg med förvåning, att där nu fanns en öppning i väggen, och när han blickade in genom denna, såg han ett hvälfdt schakt, som måhända för århundraden tillbaka huggits af grufarbetarne och sedan af en eller annan orsak fallit i glömska. Mikael utvidgade öppningen något, så att han kunde krypa igenom den. När han lyste med sin gruflykta på väggarne, såg han, huru de glänste såsom af renaste silfver. Här och där syntes ljusa, gula fläckar, och Mikael förstod, att detta måste vara guld, ty sådant förekommer ganska ofta i grufvorna i Schemnitz. Här hade han således af en ren tillfällighet upptäckt ett rikt silfverlager.

Mikael blef nästan yr i hufvudet af förtjusning och förundran. Han visste, att upptäckaren af en ny silfverådra kunde erhålla en belöning, som med hans blygsamma anspråk skulle göra honom till en

rik man. Han bröt löst ett stycke silfvermalm och gick för att visa inspektoren vid grufvan sitt fynd. Då han gick förbi grufarbetarne, sågo de genast, att något ovanligt hade händt, och en af dem frågade, hvad som stod på.

"Jag har upptäckt ett silfverlager", svarade han hastigt och ilade vidare.

Carlowitz, inspektoren, var en försiktig man, han ville icke gärna tro på den underbara historien. "Huru skulle en ung pojke som du, kunna upptäcka en silfvergrufva; gå till ditt arbete," sade han kort.

"Men vill ni ändå inte lyssna på mig ett ögonblick? Jag bedrager er verkligen inte."

„Jag tror inte, att du vill göra det, jag tror bara, att du bedrager dig själf. Nu har jag i alla fall inte tid med dig."

Mikael hängde hufvudet. "Låt inte modet falla, min gosse", sade inspektoren, då han såg dennes missräkning. "Just nu har jag mycket brådtom, men om en timme kanske jag får tid att undersöka din storartade upptäckt. Under tiden kan du sortera malmstyckena därborta."

Mikaels ansikte klarnade, och han grep sig genast an med det honom anvisade arbetet. Han gjorde det med så mycken omsorg, att han betydligt steg i värde hos inspektoren.

"Hvar är den nya silfvergrufvan?" frågade denne.

Mikael beskref platsen och visade tillika det stycke silfvermalm, som han tagit med sig därifrån.

"Vet du säkert, att den där malmbiten är tagen där?"

"Ja, alldeles säkert; jag har själf brutit lös den. Sådan malm finnes för öfrigt i stor mängd därborta."

"Det är verkligen märkvärdigt; jag skall väl strax följa med dig dit, så jag får se, hur det förhåller sig."

Förd af Mikael gick inspektoren ned i schaktet, ehuru han ännu tviflade på tillförlitligheten af gossens ord. Denne ilade emellertid gladt förut, och han var just i begrepp att utropa: "Här är det!" då han plötsligt stannade, alldeles bestört. Han såg sig omkring, men ingenstädes kunde han upptäcka någon öppning; klippväggen såg ut, som om den aldrig varit vidrörd. Intet spår syntes af det hål, genom hvilket Mikael krupit in, endast hans verktyg lågo ännu kvar på marken, där han själf lagt dem.

Den stränge inspektoren blef mycket ond, ty han inbillade sig nu, att gossen gjort narr af honom. Mikael måste dessutom uppbära mycket gäckeri och hån af sina arbetskamrater. Han var alldeles förkrossad och visste icke alls, om han skulle misstro sina egna ögons tydliga vittnesbörd, eller om onda makter här drifvit sitt spel. Han hörde knappt på de starka förebråelser för oredlighet han fick uppbära af inspektoren; alla hans sköna framtidsdrömmar voro ju förstörda, och nu skulle han blifva föraktad af alla och räknas såsom en bedragare. Heta tårar runno utför hans kinder, och när inspektoren och arbetarne hade lämnat honom, satte han sig ned, ur stånd både att tänka och att arbeta.

Efter en stund kommo fyra af arbetarne tillbaka. De skakade på honom och sökte väcka honom ur hans nedslagenhet. "Kom nu, dåraktige pojke," sade en af dem, "det är nu tid att gå hem. Du får akta dig en annan gång att hitta på sådana där dumma historier, som ingen människa kan sätta tro till. Tillstå, att du stulit det där malmstycket, som du visade inspektoren."

Mikael såg rakt i ansiktet på mannen, som själf en gång varit straffad för stöld. Han kände djupt skammen af att anklagas af en sådan, men han var alltför nedslagen för att kunna försvara sig, han skakade blott tröstlös på hufvudet.

(Forts.)

Söndagsskoltext för den 30 Okt.:

Es. 11: 1—10.

Tänkespråk: Es. 11: 9.

Upsala 1898, Upsala Nya Tidn. aktieb. tr.